

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Політико-організаційні основи функціонування
місцевого самоврядування»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	спеціальність 052 Політологія ОПП Політологія
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Трудомісткість	загальна кількість годин – 120 год.; кількість кредитів – 4
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Некряч Анастасія, д. політ. н., професор <i>Контакти:</i> каб. 458 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> anastasiia.nekraich@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/anastasiia_nekraich_ivanivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у здобувачів вищої освіти системи знань з історії виникнення, напрямків і принципів становлення інституту місцевого самоврядування, політико-організаційних засад його функціонування, повноважень, функцій та компетенції; опанування інструментами, за допомогою яких здійснюється управлінський процес на місцевому рівні, вироблення та реалізації публічної політики на регіональному та місцевому рівнях із застосуванням провідних інноваційних технологій; засвоєння новітніх підходів політичного та організаційного характеру для залучення громадян в безпосередній процес управління місцевими та регіональними справами в умовах децентралізації влади.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК.05 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 07. Вміння виявляти, ставити та розв’язувати проблеми. ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. <i>спеціальні (фахові, предметні):</i> ФК 03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. ФК 04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

	<p>ФК 06 Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівнів.</p> <p>ФК 08. Здатність до виконання професійних обов'язків в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях.</p>
Результати навчання	<p>ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати та порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки політичних рішень.</p> <p>ПРН 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>ПРН 09. Надавати експертні й аналітичні консультації органам влади, політичним партіям, громадським організаціям.</p>
Методи навчання	<p>словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);</p> <p>наочні (ілюстрування, спостереження);</p> <p>практичні (вправи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, проєктування професійних ситуацій, рольові та ділові ігри);</p> <p>методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації з питань регіонального та публічного управління);</p> <p>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження);</p> <p>комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Політико-правова сутність місцевого самоврядування.</p> <p>Тема 2. Територіальна та організаційна основи місцевого самоврядування: еволюція, властивості, особливості.</p> <p>Тема 3. Реформа місцевого самоврядування в Україні: інновації, стандарти, модернізація (1991-2023 роки).</p> <p>Тема 4. Організаційне управління системою місцевого самоврядування.</p> <p>Тема 5. Матеріальне та фінансове забезпечення діяльності місцевого самоврядування.</p> <p>Тема 6. Міжмуніципальне співробітництво (ММС) територіальних громад.</p> <p>Тема 7. Форми реалізації громадянами права на участь в управлінні місцевими справами.</p> <p>Тема 8. Місцеве самоврядування в контексті європейської і світової практики.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p><i>форми поточного контролю:</i> опитування на семінарських заняттях, розв'язування тестів, виконання завдань самостійної роботи, розв'язування задач з питань публічного управління, підготовка презентацій.</p> <p><i>форма семестрового контролю:</i> залік.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на семінарських заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за</p>

	<p>заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань заборонене. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування чи у випадках виробничої необхідності.</p> <p>Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ: http://surl.li/sxbo</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/cjele</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>дисципліни, що передують вивченню навчальної дисципліни «Політико-організаційні основи функціонування місцевого самоврядування»: «Актуальні проблеми сучасної політики», «Європейська та євроатлантична інтеграція України».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>презентації, відеоролики</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державне будівництво і місцеве самоврядування : посіб. для підготовки до іспиту / С. Г. Серьогіна , П. М. Любченко, О. Ю. Лялюк та ін. Харків : Право, 2019. 212 с. 2. Кравченко В. В., Бородін Є. І., Квітка С. А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління : навч. посіб. у схемах. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 148 с. 3. Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень : навч. посіб. Київ, 2017. 110 с. 4. Місцеве самоврядування : підручник / за ред. В. М. Вакуленка, Ю. Ф. Дехтяренка, В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2019. 672 с. 5. Утвенко В. В. Теорія та історія місцевого самоврядування : навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 234 с. <p style="text-align: center;">Додаткові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Багаторівневе управління (multi-level governance) в умовах модернізації публічної влади і становлення демократичного врядування в Україні : колективна монографія / Іжа М. М., Надолішній П. І., Приходченко Л. Л., Саханенко С. Є. та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 480 с. 2. Некряч А. І., Лопушинський І. П., Оленковська Л. П. Місцева влада України на шляху демократичного транзиту: політико-управлінські

- аспекти. *Держава і права : зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки*. Київ : Вид-во «Юридична думка», 2021. Вип. 89. С. 230–248.
3. Некряч А. І., Гергель А., Буцький О. Еліта як ключовий суб'єкт трансформаційних перетворень на місцевому рівні в умовах децентралізації. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 30 С. 56–70.
 4. Романюк С. А. Децентралізація: теорія та практика застосування : монографія. Київ, 2018. 216 с.
 5. Стойко О. М., Некряч А. І., Кончаковський Є. О. Особливості діяльності місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні *Держава і права : зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки*. Вип. 91. Київ : Вид-во «Юридична думка», 2022. С. 154–167.
 6. Чернеженко О. М. Місцеве самоврядування в Україні та державах-учасницях ЄС: конституційне регулювання й організаційні моделі : монографія / за заг. ред. проф. В. Л. Федоренка. Київ : Ліра-К, 2018. 380 с.
 7. Yaroslav Chmyr, Anastasia Nekryach, Larysa Kochybei, Alla Dakal, Lilia Strelbutska. Post Industrial Society and Global Informational Spase as Infrastructure Medium and Faktor for Actualization of the State Informational Security. *National Security Drivers of Ukraine – Information Technology Strategic Communication and Legitimacy : Monograph*. Cham : Springer, 2023. P. 62–77.
 8. Oksana Radchenko, Anastasia Nekryach, Larysa Kochybei, Tomash Michalski, Yurii Berezhnyi. Comparative Analysis of Conceptual Models of Power Legitimation in Authoritarian, Democratic and Transitional Societies. *National Security Drivers of Ukraine – Information Technology Strategic Communication and Legitimacy : Monograph*. Cham : Springer, 2023. P. 186–201.
 9. Olena Yu. Bobrovska, Mykola O. Durman, Tetyana A. Kravchenko, Anastasiia I. Nekriach, Oleg A. Diegtiar. Management decisions to support and maintain the socio-ekonomis development of the territories. *Studies of Applied Economics*. 2021. Vol. 39 № 6 : Спецвипуск: Інноваційний розвиток та економічне зростання в країнах СНД.
 10. Reznik N. P., Vivek Srivastava, Anastasia Nekryach, Svitlana Martynenko, Raisa Naumenko, Oksana Haidai, Nataliya Petrenko. Decentralization of authorities in Ukraine as an efficient instrument for strengthening local democracy in the modern stage of government. *Journal of security and sustainability issues International Entrepreneurial Perspectives and Innovative Outcomes*. Volume-9, Issue-1, October 2019. P. 6786–6792.

Інформаційні ресурси

1. Децентралізація влади в Україні. URL: <http://surl.li/mtxuf>
2. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://surl.li/kwaxt>
3. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://surl.li/kwayj>
4. Сайт Українського центру політичного менеджменту. URL: <http://surl.li/kwaym>
5. Сайт міжнародного центру перспективних досліджень URL: <http://surl.li/kwayn>
6. Rada.org.ua. Веб-сайти місцевого самоврядування України. URL: <http://surl.li/mtxwp>

